

**PASVALIO MARIAUS KATILIŠKIO VIEŠOSIOS
BIBLIOTEKOS KONKURSUI**

PASVALIO PETRO VILEIŠIO GIMNAZIJA

Simona Kripaitytė
3e klasės mokinė

**REGIMASIS PRADAS
MARIAUS KATILIŠKIO PEIZAŽUOSE
(MARIAUS KATILIŠKIO NOVELIŲ KNYGA
„PASKENDUSI VASARA“)**

Darbo vadovė
mokytoja Regina Grubinskienė

Pasvalys
2006 m.

Regimasis pradas Mariaus Katiliško peizažuose (Mariaus Katiliškio novelių knyga „Paskendusi vasara“)

Ižanga

Marius Katiliškis – vienas žymiausių egzodo literatūros (XXa.) rašytojų. Tikroji pavardė – Albinas Vaitkus. Jis užaugo Katiliškiuose (iš čia rašytojo slapyvardis). M. Katiliškio žmona Elzė Avižonytė – pasvalietė. Rašytojas dirbo Pasvalio bibliotekoje ketverius metus. M. Katiliškis buvo „čiurlioniškos“ sielos žmogus: nepaprastai mėgo gamtą, savo žiniomis prilygo pačiam geriausiam gamtininkui. Bet jis buvo nė kiek neprastesnis darbininkas (JAV pasistatė namą) ir, žinoma, rašytojas. M. Katiliškio kūryba labiau realistinė nei romantine, vaizduojama realaus gyvenimo epizodai, realūs personažai. Novelų rinkinį „Paskendusi vasara“ (vienos iš novelių pavadinimas) sudarė Juozas Jasaitis. Jis išleista 1997 m. Novelų rinkinį sudaro 21 novelė. Šią knygą galima pavadinti Lietuvos kaimo buities atspindžiu. Autorius ima realų gyvenimo epizodą, ji „pagražina“ ir pateikia skaitytojams. Knygoje gausu gamtovaizdžių aprašymų, įvairi meninė raiška. Peizažuose akcentuojama tai, kas matoma – regimasis pradas.

Peizažo vieta kūrinyje, laikas ir erdvė

M. Katiliškis peizažus aprašo labai išradingai ir įvairiai. Nors jis ir kratési gamtos vaizduotojo etiketės, tačiau gamtovaizdžiai yra bene meniškiausia teksto dalis. Paprastai peizažai naudojami visame kūrinio tekste. M. Katiliškis tarsi eksperimentuoja: vienoje novelėje gamtos vaizdai aprašomi prologo vietoje (novelė „Senis ir auksas“), kitoje – peizažai tampa antru planu arba pagrindinio veiksmo neatskiriamu dalimi (novelės „Miškai“, „Viena žmogaus diena“, „Dvi vasaros“ ir kt.), dar kitoje – gamtos detalės naudojamos meninei raiškai pažairinti (apsakymai „Skara“, „Paskendusi vasara“ ir kt.).

M. Katiliškio knygos „Paskendusi vasara“ vaizdai paremti metų laikų kaita. Populiariausias metų laikas – vasara. Tai spalvingiausias, šilčiausias metų laikas, darbymetis. Kaimo žmogui nėra nieko svarbiau už vasaros darbus. Tai aiškiai

atspindi novelės „Dvi vasaros“, „Šulinio istorija“, „Kaimiška detalė“. Novelėse „Miškai“, „Žiema“ jaučiamą ramybę, žiemos poilsio metas. M. Katiliškis mėgsta vaizduojamą paros kaitą susieti su besikeičiančiais peizažais (vakarop – saulėlydis, auštant – bundanti, švintanti gamta).

Novelių rinkinyje „Paskendusi vasara“ vaizduojama kaimo buitis. Gan plati erdvė apima miškus, laukus, kaimą, sodybas. Peizažai regimajam vaizdui suteikia jausmingumo, juos pagyvina, atsiranda ramybės pojūtis. Apskritai autorius novelių žmonės veikia kitokioje, romantizuotoje aplinkoje – miške, girios lūšnoje, kirtimuose, žiemos pusnynuose.

Gamtos elementai

Knygoje „Paskendusi vasara“ Lietuvos gamta regima iš tolo. Matoma daugybė gamtos elementų. Stebina toks autorius išmanymas apie augalus, gyvūnus, dangaus kūnus. Gamta vaizduojama kaip „buities objektas“, iškilęs virš kitų likimo. Išryškėja paralelizmas tarp gamtos bei žmonių likimo, būsenos. Vis dėlto gamta – populiarus, literatūroje gan platus aspektas, todėl geresniams bendrajam supratimui sąvoką „gamta“ galima suskirstyti į smulkesnius elementus: medžiai, kiti augalai, gyvūnija, dangaus kūnai (saulė, žvaigždės, mėnulis, debesys), vėjas, lietus ir kt.

Medžiai (miškai) – viena populiariausiai gamtos temų lietuvių literatūroje. M. Katiliškis, kaip senų tradicijų puoselėtojas, gamtos mylėtojas, mėgsta medžių įvaizdžius naudoti aprašant peizažus, kuriant meninį novelės vaizdą (palyginimais, metaforomis, deminutyvais). Tačiau medžių aprašymai kiekvienoje novelėje yra labai skirtini. Tai lemia ne tik metų ar paros laikas, bet autorius medžių derina ir prie veikėjų, įvykių pagrindiniame veiksme, novelės nuotaikos, herojų išgyvenimų.

Novelėse žiemos metu daugiausia minimi spygliuočiai: eglės, epušės, pušys. Jie suteikia gyvumo, žalumo niūriam, „miegančiam“ miškui žaliuodami ištisus metus. Autorius ypač didelę reikšmę suteikia eglėms – jos dažniausiai minimos visame novelių rinkinyje (žr. priedą nr. 1). Juk eglės buvo garbinamos dar

pagonybės laikais... Novelė „Miškai“ pabrėžia sunkų, bet labai reikalingą girininko darbą. Šioje novelėje atsiranda gal ir neįprastas, tačiau labai įdomus miško sugretinimas su bažnyčia: „Atsinaujinęs miškas gieda vargonais. Rodos, stovi šventoriuje, paūksmėje karpytlapių klevų. Bažnyčioje mišios, o vargonai kelia maldą...“. Taip pat atsiranda piknaudžiavimo mediena idėja: „Daug miško ištirps dūmais...“. O štai novelėje „Senis ir auksas“ M. Katiliškis pabrėžia karklus („Lietuvos karklai“). Dažnai minimi ažuolai, beržai, vyšnios ir kt. (žr. priedą nr. 1). Šie medžiai yra svarbūs apibūdinant senolių sodybas. Vien iš M. Katiliškio novelių galima pagrįsti teiginį: „Kaip žuvis negali be vandens, taip gamta – be medžių“.

Be medžių, novelių rinkinyje „Paskendusi vasara“ galima rasti daugybę kitų augalų rūsių. Knygoje daugiausia kartų paminėti rugiai (žr. priedą nr. 2) – vienas svarbiausių pragyvenimo šaltinių ūkininko gyvenime. Autorius didelę reikšmę suteikia dobilams – tai maistingiausias pašaras gyvuliams. M. Katiliškis, gerai pažinodamas augalijos pasaulį, mini ne tik gėles, bet ir pačias paprasčiausias usnis, ajerus, balandas (žr. priedą nr. 2). Net ir žiemos metu M. Katiliškis pastebi grožį visur: pernykščiai paparčiai – „kaip geros rūšies tabakas“, kadagiai su pernykštėmis uogomis. Tai savitas grožis ir tikrai eilinis žmogus šito nepastebėtų.

Kokia gamta be gyvūnijos? Novelių rinkinyje „Paskendusi vasara“ gyvūnų aprašymai suteikia dinamikos, įvairovės, žaismingumo. Stulbina gyvūnų įvairovė: zuikiai, voverės, žiurkės..., paukščiai: starčiukės, rašys, genys, vieversiai, varnos, vanagai (žr. priedą nr. 3). Knygoje labiausiai pabrėžiamas šuo (žr. priedą nr. 3) – žmogaus draugas, sodybos sargas, šeimos narys. Taip pat didelę reikšmę suteikiama arkliui. Juk arklys – vienas svarbiausių ūkininko darbo pagalbininkas. Yra „netiesioginių“ gyvūnų vaizdų: metaforiškai palyginta saulė su arklio cipenimu, palyginime pavartota katė – „lyg užėdusi musmirių katė“.

Nėra tokios novelės, kurioje nors vieną kartą nebūtų paminėta saulė. M. Katiliškio novelėse galima ižvelgti artimą ryšį su saule. Tai rodo ne tik deminutyvai, bet ir metaforos („raudonas skritulys įkrito į miškus“), personifikacijos („saulė ant miško maštė“), palyginimai („Saulė išsiplėtė tartum palietas raudonas rašalas“). Dažnai minimi ir kiti dangaus kūnai: žvaigždės,

mėnulis, debesys. Ypač daug paslaptingo jie įgauna nakties metu („Pilkais, kalnuotas debesų laukais plaukia mėnuo“). Novelėse „Miškai“, „Senis ir auksas“ minimas vėjas („vėjas žaidžia medžiuose“, „senis šniokštė kaip vėjas medžiuose“). Kadangi novelėje „Miškai“ vaizduojama žiema, tai randama daug sniego apibūdinimų: „Užuvėjoje sniegas purpsta ir korėja“, „Takelio sniegas beviltiškai verkia“, „Putoja sniegas“.

Vaizdo ypatybės

M. Katiliškio novelių rinkinyje „Paskendusi vasara“ minimos įvairios gamtos spalvos, priklausančios nuo metų bei paros laiko. Novelėje „Senis ir auksas“ vaizduojamas koloritas, būdingas ankstyvam pavasariui: „nežaliaivo nei pievos, nei rugiai...“, „pilkas rusvumas perdėm traukėsi nuo miško rėžiais“, „kurmrausiu žemė brinko pabalusiais grumstais“, „spardė koja lapų sluoksnį, peržiem pavirtusį į glitų mėslą (...), susiklojusį rudais, rausvais ir geltonais klodais“. „Miškas patamsėjo“, „Žemė palengvėle buvo pradėjusi balkšvėti“, „Aplink balo ir šviesėjo“ – ateinančios žiemos prognozės novelėje „Žiema“. O štai novelėje „Miškai“ kuriamas niūrokas žiemos vaizdas: „tarp pilkų debeselių“, „baltame, sutrintame sniege“, „du mėlyni ledo gabalai“, „mėlynuose laukuose nyksta juodas taškas“ – paskutinius juodos žemės lopinėlius slepia sniegas.

Vasarop novelėse koloritas tampa kontrastinginis, spalvų ryškumas ir gausumas perteikia vasarišką nuotaiką: „saulė (...) viską auksino“, „laukinių aguonų raudonumo“ (novelė „Dvi vasaros“), „mėlynas dangus rymojo ant aukštų ir tamsių miškų“ (novelė „Miško keliai“), „mėlynuoja miškai“ (novelė „Seržantas X“), „raudona pažemio saulė“ (novelė „Šulinio istorija“). Tačiau ir vasarą pasitaiko tamsių, šaltų spalvų kolorite: „Vakaruose dūluoja neaiškios apiblukusios dėmės“, „Aukštai, pajuodusiamė dangaus mėlynume“, „Tarp pilko dangaus ir dar pilkesnės žemės“ (novelė „Dvi vasaros“), „dangaus krašteliis skyrėsi blyškia šviesa“ (novelė „Paryčio vėsa“).

M. Katiliškio peizažai nėra sustingę, nejudrūs, nuolat vyksta veiksmas, judesys. Nenustygsta vietoje gyvūnai: „šliaužioja sliekai“ (novelė „Miškai“), „klibinkščiavo pempės“, „vištос viena po kitos striksėjo“ (novelė „Kaimiška

detalė“), „šoko mašalélių debesiukai“ (novelė „Šulinio istorija“), „šokinėjo žuvelės“ (novelė „Paskendusi vasara“). Vaizdai judrumo suteikia ir vėjas: „vėjas nešiojo ir skleidė“ (novelė „Dvi vasaros“), „atsiskubino vėjelis“ (novelė „Viena žmogaus diena“). „Kurčiai ošia medžiai“ (novelė „Miškia“), „Gluosniai švaistosi vytinėm šakom“ (novelė „Dvi vasaros“) – medžiai taip pat suteikia dinamiškumo. Judėjimą sukuria gamtos veiksniai: „vanduo pradeda čiurlenti (novelė „Šulinio istorija“), „upelis sruvo“ (novelė „Šulinio istorija“), „dulka sniego kruopelės“ (novelė „Miškai“). Tokia vaizdų dinamika perteikia gamtos žaismą, taip sukurdama nuotaiką, jaudinančią skaitytojus.

Meninė raiška

M. Katiliškis novelių rinkinyje „Paskendusi vasara“ meninį vaizdą kuria personifikacijomis, palyginimais, metaforomis, epitetais, deminutyvais.

Novelėje „Miškai“ sniegas įkūnijamas personifikacija – „Takelio sniegas beviltiškai verkia“, skaitytojui emocijų sukelia personifikacija – „Balose dainuoja varlės“. Nors saulė retai naudojama personifikacijoms kurti, tačiau novelėje „Miškai“ ji tapatinama su žmogumi („Saulė ant miško mąstė tarp pilkų debesélių“). Novelėje „Senis ir auksas“ randama „šiltų“, pavasariškų personifikacijų: „Pavasaris iš lėto žvalgėsi vidur laukų ir tik smulkiu žingsneliu cipeno iš vietas į vietą“, „drungnas vėjukas jį motiniškai vystė“. Novelės „Žiema“ personifikacijos: „dangus galutinai išsiblaivė“ – šypsnį kelianti personifikacija, „Naktis tebesnaudė, susisupusi snieguose“ – gražus snaudžiančios nakties apibūdinimas. Randama ir daugiau personifikacijų, pvz.: dangaus (novelėje „Miškai“ kreipimasis į dangų – „Dangau, prasiverk nors viena akimi“) arba uodų (novelėje „Paskendusi vasara“ – „niūniavo uodų spiečiai“).

Kiekvieno skaitytojo akių džiugina palyginimų gausa. M. Katiliškis mėgsta vaizdingus palyginimus su gamtos vaizdais: „Išsiliejo per kraštus, kaipo pavojinga upė, tirpstančią sniegų šeriamą“ (nov. „Viena žmogaus diena“), „Piloriai, nelyginant drūti ažuolai“ (novelė „Viena žmogaus diena“), „kauburys (...) rymo nelyginant tirštas audros debesis“ (novelė „Dvi vasaros“), „be rūpesčio, it šaltinio srauja pakalnėje“ („Kaimiška detalė“) – pabrėžiamas šaltinio sraujos

nerūpestingumas, vėjavaikišumas. Linksmumo suteikia žaismingi palyginimai su gyvūnais ir augalais: „svirtis kaip iškeltas gervės kaklas“ (novelė „Šventadienis už miesto“), „Ir dar kumpą, kaip vanago snapas, kaplį“ (novelė „Šulinio istorija“), „kerši ūsai (...) krutėjo, kaip vizginamos šuniukų uodegos“ (novelė „Šulinio istorija“), „Girdžiu, ko čia duskini kaip obelę!“ (novelė „Dvi vasaros“). Randama gamtos palyginimų su buities vaizdais: „pjausto tą šviesų mūrą, nelyginant pjovėjas dalgiu storą javą“ (novelė „Viena žmogaus diena“), „...čiobreliais, pagrioviucose kaip rausvu audeklu nusipylusius“ (novelė „Viena žmogaus diena“), „vėjas dabar šiaušia kaip ubago barzdą“ (novelė „Žiema“), „Mènesienai išsilieja tartum sidabro ir žalvario lydinys“ (novelė „Prasilenkimas“). Žinoma, palyginimų yra žymiai daugiau: „lengvutis, kaip pienės pūkas“ (novelė „Prasilenkimas“), „Joranka pastiro ir nukrito kaip nulaužta šaka“ (novelė „Žingsniai prie vandens“), „Miškas kaip juodas debesis, kaip užslenkanti naktis“ (novelė „Užgavénės“), „žebenkštis kaip žaibas“ (novelė „Paskendusi vasara“), „uodžia kaip lapė prieš vėją“ (novelė „Paskutinioji Juozo Sudeikio“) ir kt.

Meninį novelių vaizdą kuria ir metaforos. Novelėje „Miškai“ vartojama graži metafora medžiams apibūdinti: „Medžiai varva karoliais, jie žéri nušveistu plienu“. „Tamsoje ligi pat aukšto kalnuoto dangaus su nedaugeliu baikščių žvaigždžių, tarpukalniuose besisupančių“ – novelėje „Dvi vasaros“ apibūdinamas debesuotas dangus nakties metu. Novelėje „Kaimiška detalė“ metaforos vaizduoja dangų ir varlių kurkimą („Dangus saldžiai pažaliavęs ir įsiūbuotas begalinio varlių kurkimo“) arba auštančią dieną („brékšma jau galingai ir nesulaikomai kabinosi iš pažemiu nugelsvindama dangų“). „Variu sutvisko ledinės gélės ant suaižėjusio stiklo“ – novelėje „Užgavénės“ piešiamas apledėjusio stiklo ornamentų vaizdas. Kitos metaforos: „žvygauja po kojų sniegas ir žvaigždės žvarba juodame danguje“ – novelėje „Miško kelias“ vaizduojamas girgždantis sniegas po kojomis, „Troškus vakaras išskleidė palšus sparnus, nusagstytius blankiom švieselėm“ – vaizdi nakties ir žvaigždžių metafora.

Novelių meninį vaizdą kuria ir epitetai. Ispūdį palieka vaizdingi epitetai: „Galingas varnalėšas“, „ledinės žolės“ (novelė „Miškai“), „krištolinis upelis“, „nokstantis dangus“ (novelė „Viena žmogaus diena“), „šermukšnių kekėm

liepsningom“, „kurapkos skambančiais sparnais“, „baikščių žvaigždžių“ (novelė „Dvi vasaros“), „liepsnojančių sniegenų“ (novelė „Skara“), „gaivia sultimi varvančios uogos“ (novelė „Šulinio istorija“), „vėjas buvo juodas ir lipniai tirštas“ (novelė „Užgavėnės“), „balzganus ir keisčiausiai išdrikusius debesėlius“ (novelė „Miško kelias“). Novelėse yra ir „paprastesnių“ epitetu, vartojamų šiandieninėje kalboje: „tanki ir pavēsinga augmenija“ (novelė „Šulinio istorija“), „debesys balti, pūkiniai“ (novelė „Dvi vasaros“), „painias kaštanų šakas“ (novelė „Viena žmogaus diena“), „raudonas skritulys“, „žalias dangus“, „sausa epušės šaka“ (novelė „Miškai“).

Autorius šiltus jausmus gamtai išreiškia deminutyvais: upelis, sniegulės, eglaitės, vabalėliai, vandenėlis, lapeliai, mašalėliai, berželiai, obelaitė, debesėliai, arkliukai, vėjelis, šuniukai ir kt. „Saulelė“ – dažniausiai pasitaikantis deminutyvas, nes saulė – gyvybės ir šilumos šaltinis.

Apibendrinimas

Marius Katiliškis novelių rinkinio „Paskendusi vasara“ peizažus aprašo originaliai – jie tampa paralele pagrindiniams veiksmui. Kintanti erdvė ir laikas lemia nuotaikos kaitą. Vaizduojamoje kaimo buityje daugybė gamtos elementų: medžių, augalų, gyvūnų, dangaus kūnų. Novelų rinkinyje ypač pabrėžiama eglė – gerbiamas medis nuo senų senovės. Kitų augalų pasaulyje išskiriami javai ir dobilai, o gyvūnijos – arklys bei šuo. Koloritas kinta pagal vaizduojamus metų laikus bei veikia kūrinio nuotaiką. Dinamika – gyvūnų, augalų, gamtos reiškiniių judesiai, suteikia peizažams judrumo, žaismingumo. Meninis vaizdas kuriamas palyginimais, personifikacijomis, epitetais, deminutyvais, metaforomis. Ivairi meninė raiška padeda suvokti artimą žmogaus ir gamtos ryšį. Net patys mažiausiai gamtos sutvėrimai M. Katiliškio nelieka nepastebėti.

PRIEDAI NR. 1

Populiariausi medžiai novelėse

Medžiai	Novelės										
	„Senis ir auksas“	„Miškai“	„Viena žmogaus diena“	„Dvi vasaros“	„Skara“	„Paskendusi vasara“	„Šulinio istorija“	„Kaimiška detalė“	„Žiema“	„Užgavėnės“	„Nakvynė pas amerikoną“
ažuolas	–	2	–	–	–	–	–	–	–	–	–
alksnis	1	2	–	2	–	–	1	–	–	–	1
juodalksnis	1	–	–	–	–	–	2	–	–	1	–
gluosnis	1	–	–	1	–	–	3	–	–	–	–
beržas	2	–	–	2	–	–	–	–	–	2	1
liepa	–	–	–	–	–	1	–	–	–	–	–
eglė	3	5	–	1	4	1	3	2	7	7	1
pušis	–	2	2	–	–	–	–	–	–	–	–
epušė	3	2	–	–	–	–	–	–	–	1	–
obelis	–	–	–	1	–	1	2	7	–	–	–
vyšnia	–	1	–	1	–	–	1	–	–	–	–
šermukšnis	–	–	–	1	–	–	–	–	–	–	–
klevas	–	–	–	–	–	1	1	–	–	–	–
uosis	3	1	–	–	–	1	1	–	–	–	–
lazdynas	1	–	–	–	–	–	–	–	–	–	1
vikmedis	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
karklas	3	2	–	–	–	–	–	–	–	1	–
kaštonas	–	–	3	–	–	–	–	–	–	–	–

Paryškinta eilutė rodo populiausią augalą knygoje „Paskendusi vasara“.

Tėsinys

Novelės	Medžiai	„Šventadienis už miesto“	„Žingsniai prie vandens“	„Paryčio vėsa“	„Miško kelias“	„Prasilenkimas“	„Seržantas X“	„Auksinės vasaros dienos“	„Išsiilgę laukiam“	„Senatvėje“	„Paskutinioji Juozo Sudeikio“	IŠ VISO
ąžuolas	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	8	12
alksnis	2	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	10
juodalksnis	-	-	-	2	1	-	-	-	-	-	-	8
gluosnis	2	1	-	1	1	-	-	-	-	-	-	10
beržas	2	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	11
liepa	1	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4
eglė	-	-	-	1	-	3	-	-	-	-	-	38
puysis	1	-	-	1	-	-	1	-	2	-	-	9
epušė	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6
obelis	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	6
vyšnia	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	10
šermukšnis	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
klevas	1	-	-	-	-	3	-	-	-	-	-	6
uosis	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5
lazdynas	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5
vikmedis	-	-	1	-	-	-	-	-	1	-	-	2
karklas	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	8
kaštonas	-	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-	5

PRIEDAI NR. 2

Populiariausi augalai novelėse

Novelės Augalai	„Senis ir auksas“	„Miškai“	„Viena žmo- gaus diena“	„Dvi vasaros“	„Skara“	„Paskendusi vasara“	„Šulinio istorija“	„Kaimiška detalė“	„Žiema“	„Užgavėnės“	„Nakvynė pas amerikoną“
kviečiai	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
rugiai	—	2	—	4	1	1	4	—	1	—	2
miežiai	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—
avižos	—	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—
linai	—	—	—	—	1	2	—	—	1	—	—
varputis	1	1	—	—	—	—	1	—	—	—	—
dobilai	1	2	3	2	—	—	—	2	—	—	3
varnalėšas	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
serbentas	—	3	—	1	—	—	—	—	—	—	—
kietis	1	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—
avietė	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
samana	2	2	—	2	—	—	—	—	—	2	1
usnis	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
kmynai	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—
kiaulpienės	1	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—
pinavijos	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—
rožės	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
gervuogė	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
apyniai	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—
mirta	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
čiobreliai	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
rūta	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—
aguona	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
rugiažolė	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
ajeras	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—
smidras	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—
levendros	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—
erškėtrožė	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—
papartis	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—
kadagys	1	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—
piliarožė	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—

Paryškintos eilutės rodo populiausius augalus knygoje „Paskendusi vasara“.

Təsinys

PRIEDAI NR. 3

Populiariausi gyvūnai novelėse

Tėsinys

Novelės											IŠ VISO										
Augalai	„Sventadienis už miesto“		„Žingsniai prie vandens“		„Paryčio vėsa“		„Miško kelias“		„Prasilenkimas“		„Seržantas X“		„Auksinės vasaros dienos“		„Išsiilgę laukiam“		„Senatvėje“		„Paskutinioji Juozo Sudeikio“		
balandžiai	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	
ožys (ožka)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	10	
avinas (avis)	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	8
ériukas	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	1	6
arklys	4	1	—	3	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	2	37	
šuo	2	—	—	9	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	52	
žąsis	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	7	
antis	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6	
karvė	2	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	16
vilkas	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8
lapė	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	8
gaidys (višta)	1	2	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	15
bitė	2	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	8
genys	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	4
strazdas	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3
tetirvinas	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4
meleta	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3
varna	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	7
žvirbliai	1	2	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	11
musės	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5
stirna	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7
šernas	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6
zuikis	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	13
vieversys	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6
vanagas	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3
kurapka	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4
katė	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3
žiurkė	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3
skruzdėlė	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5
varlė	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8
uodas	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4
svirplys	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6
žiogas	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4
briedis	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6
pelė	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5
voverė	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7
gulbė	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6
varnėnas																					